

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Joi'a si Duminec'a.

Prețulu abonamentulu:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu s'eu
28 franci.

Anulu XLIII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunțurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retrimitu.

Nr. 34.

Dumineca, 9 Maiu 27 Aprile

1880.

Brasiovu 27 Aprile / 9 Maiu.

Cestiunea, care passionéza astadi de nou mai intrég'a pressa européna este: „Reinerea aliantiei celoru trei imperati. Acést'a aliantia erá considerata, mai esistandu deja de atunci, candu principi de Bismarck venise la Vien'a, cá pre ruinele aliantiei de trei s'o intemeieze pre cea de doi. A recelei intre Germani'a si Rusi'a nu a fostu consecintia atatu a spiritului, de care erau anitate curtile din Berlinu si Petersburgu facia un'a alia, catu mai multu a rivalitatii celoru doi cancelari. Betranulu imperatu alu Germaniei, cá omu crescutu in traditiunile acelu timpuri, in Prusi'a, cá unu statu inca micu, se dedase cu totulu a-si cauta refugiulu la orice ocaziune suptu vulturulu moscovitu, nu-se póte nici astadi desbraca de idea, de a vedé in Rusi'a pre conditionalulu binefacetoriu alu Prusiei, caruia trece prin urmare a-i fi intotdeauna multiamitoriu. Principele de Bismarck este din contra animatu de unu spiritu cu totulu altulu. Elu a creatu asiá zebodu imperiulu germanu, prin urmare se póte cu totulu cuventu considera cá reprezentantulu celu mai autorisatu alu onorei nationale germane. Astu se póte fórte usioru explica, cá d-lui de Bismarck nu-i place de locu acelu tonu de protectoru, nici astadi nu incetéza curtea din Petersburgu in intrebuiutia facia de curtea din Berlinu. Luandu standu odata astfeliu, este fórte naturalu, cá omulu se caute a emancipa imperiulu germanu cu totulu de suptu jugulu rusescu. Se dice, cá d. de Bismarck a mersu p'na sa incerce chiaru si amenajari facia de marele cancelariu alu Germaniei numai pentru cá sa-lu póta érași readuce suptu jugulu jugu.

In momentul, candu betranulu diplomatu rusescu, pentru a-si resbuná óresicumu asupr'a antagonistulu seu, incepù se faca curte republicei franceze pentru a o indupleca la o aliantia contra Germaniei; principele de Bismarck luá numai de hotarirea indrasnetia de a sfarima vechiele legaturi dintre Germani'a si Rusi'a si a cautá se face o alta aliantia de trei imperati, inse fara tarulu.

Cu tóte, ca betranulu monarchu tienea inca la amicitia Rusiei, totusi marele cancelariu se sfi se mérga pe socotéla s'a propria la Garmontu si la Vien'a, unde puse basa unei nóue aliantie, chiamate a fi unu scutu puternicu alu pazei europene. Aliantia celoru doi imperati erá gat'a. Imperatul Wilhelm in cele din urma ratificá si d'nsulu passulu facutu de marele seu cancelariu, sciea, cá acest'a p'ncu nu se insielase niciodata in combinatiunile sale politice esterne. Principele de Bismarck inse 'si aduse minte, cá „tres faciunt collegium“ si cá si la o aliantia impunatori ia inca trebuiescu trei participanti; deci incercandu-'si ochii pe scandur'a siacului politicu european, cá se caute pe alu treilea membru alu nóuei aliantie, concepù numai decátu original'a, dér' din punctu de vedere matematicu bine intemeiat'a idea unei nóue aliantie de trei imperati, in care loculu tiarului avea se 'lu ocupe imperatés'a — Indiilor. In adeveru in cugetarea cancelariulu germanu erá pré usioru possibilu o aliantia intre Françi'a, Rusi'a si Itali'a. Ori contra unei asemenea aliantie puternice erá in stare se apere pacea popóreloru numai o liga européna de pace, in care pre l'nga Austri'a si Germani'a se figuratu si Angli'a toryloru dimpreuna cu intrég'a fortia a marelui seu imperiu. Acést'a erá urmulu, pe care se pregatea d-lu de Bismarck se caute, candu, unu evenimentu, pe care nici unu singuru nu l'a potutu prevedé, veai se-i resbuna tóte grandiósele planuri ce facea. Din urn'a alegerilor anglesesci esi unu orcanu, care spulberá

cu totulu guvernulu atátu de puternicu p'na eri alu conservatoriloru, si pe care d-lu de Bismarck contase atátu de multu! Ideile noului guvernulu anglesu, in ceea ce se atinge de cestiunea Orientulu, se departéza fórte tare de ale cancelariulu germanu. Intre d-lu Gladstone si intre d-lu de Bismarck nu esista nici unu punctu de atingere. Pe candu acest'a voiesce se puna stavila intinderi si intariri elementulu slavu pe peninsulu balcanicu, primulu ministru angl. este cu trupu cu sufletu pentru emanciparea si libertatea deplina a tuturoru poporatiuniloru din Orientu; pre candu principele de Bismarck voiesce se apere din tóte fortiele sale interesele austro-germane in Orientu, d-lu Gladstone le striga famosulu seu „Hands-off“; cu unu cuventu Angliei liberaliloru, nici prin gandu nu-i trece sa intre cá alu treilea in aliantia austro-germana! Astfeliu principulu de Bismarck nu i mai remane de cátu se intre contra vointiei sale érași in ogasiulu, din care 'si dedú atátu de multu silinti'a se ésa. Póte, cá in faci'a nóuei situatiuni politice din Angli'a totu ar' fi resistatu inca, inse lucrurile sunt aprópe se ié o alta faci'a si in Austri'a. Nationalitatile slave castiga terenu din ce in ce totu mai multu, si d-lu de Bismarck scie fórte bine, cá in momentul, candu acestea voru fi stapanu ale situatiunei, Germani'a nu mai póte fi siguru de concursulu austriacu; pentru aceea, cá omu prevedietoriu cauta se se asigureze p'na este inca vreme. Lucrurile standu astfeliu nu trebuie se ne prinda nici o mirare, déca vedemu Berlinulu intindiendu de nou man'a Petersburgulu si proclamandu fara nici o reserva din nou aliantia celoru trei imperati. Dlu de Bismarck nu iubesc pe rusi — acest'a este lucru cunoscutu —, este inse omu, care in politica nu contéza de locu cu sentimentele, ci numai cu cerintiele politice a-le momentulu. Dorinti'a s'a cea mai mare ar' fi se nu aiba de locu trebuintia de superatiós'a amicitia russésca; dér' totu d'nsulu intr'un'a din dile dandu din umeri disé, „candu e timpu reu, este mai bine a imbla in cisme de jucht decátu in stivlete de lacu.“ Timpulu in Europ'a amenintia a deveni nesecuru si indoiósu, deci nu trebuie se ne prinda nici o mirare, déca vedemu pre d-lu de Bismarck gatindu-se se incaltie de nou „ciobotele de jucht“.

Cronic'a evenimentelor politice.

In Itali'a tóte partidele se pregatescu pentru lupt'a electorale. Agitatiunea a inceputu deja. Tóte partidele si fractiunile se grabescu a adresa manifeste catra corpulu electoralu. In faci'a acestei agitatiuni guvernulu inca nu sta cu manile in sinu. Astfeliu intr'unu suplementu alu diurnalulu oficialu publica unu raportu, prin care aduce la cunoscutia alegetoriloru, cá pe biroulu camerei dissolvate se afla mai multe proiecte de lege de o mare urgentia, a caroru discussiune n'a pututu fi ispravita din caus'a votulu de neincredere, ce l'a datu coalitiunea fractiuniloru din opozitiune guvernulu, cu tóte cá cu cateva dile mai 'nainte 'i daduse unu votu de incredere. Guvernulu respinge imputarea, cá d'nsulu ar' fi fostu caus'a, cá lucrurile parlamentulu au mersu asia de incetu. Vin'a la acést'a intardiare o pórtá numai opozitiunea. Ea singura a impededatu lucrurile, ce le asteptá opiniunea publica cu impatientsa, prin dese resturnari de ministerii. Dela 18 Marte 1876, decandu domnesce partidulu liberalu, nu s'au perondatu la ministeriu mai pucinu de 31 barbati politici din acestu partidulu. Deputatii, cari la 29 Aprile votara cu guvernulu, publicara si ei unu manifestu catra Italiani, si instituire suptu presiedinti'a d-lui Placiani unu comitetu, care sa conduca lupt'a electorale. Deputatii liberali, cari la 29 Aprile votara contra guvernulu, instituire asemenea unu comitetu in persoanele d-loru Crispi, Nicotera si Zardelli, care sa publice unu manifestu si

sa conduca alegerile. „Riforma“ organulu d-lui Crispi si publica acestu manifestu, care pórtá 51 de subscrieri. Acestu manifestu, esplicandu motivele votulu dela 29 Aprile, dice, cá guvernulu a necunoscutu traditiunile partidulu liberalu. In fine provóca pre alegetori, cá sa céra dela facare candidatulu alu stangiloru o programa chiara, sincera si o politica cu totulu liberale.

Scirile mai próspete din Angli'a ne spunu, cá lordulu Granville, ministru afaceriloru straine, cu ocaziunea priimirei oficiale a reprezentantiloru puteriloru straine, a declarat fara de nici o reserva, cá noulu guvernulu este decisu sa mantiena tractatulu dela Berlinu fara inse sa 'i-ié asuprasi paternitatea. Cabinetulu nu va intra in nici o aliantia continentale. Cu Francia va sustiené relatiunile cele mai amicale. Lordulu Granville 'si exprimá speranti'a, cá impresiunile produse in Françi'a prin ténut'a guvernulu liberalu la 1870 voru disparé cu totulu. Guvernulu anglesu va sprijini pretensiunile Greciei. Ce se atinge de Egiptu nobilulu lordu crede, cá intielegerea, ce esista de presentu intre Angli'a si Françi'a, va fi in stare sa aplaneze tóte greutatile.

Scirile politice din Françi'a dau cá probabile o schimbare in actualulu ministeriu. D-lu Lepère, ministru de interne, se dice, cá se va retrage in curendu. D-lu de Freycinet 'lu va inlocui de siguru cu unu republicanu mai energicu si mai indrasnetiu de cumu a fostu onorabilulu d. Lepère. Nu este nici o indoiala, cá ministeriulu si de astadata 'si va afirma miscarea s'a spre stang'a.

Principele de Bismarck p'na acumu ori de cate ori se escá vero neintielegere intre d'nsulu si parlamentulu pentru a-lu face pe acest'a se tréca pe sub furcile caudine séu 'si dedea demisiunea pentru a-si-o retrage in cele din urma séu plecá la mosi'a s'a dela Varzinu sub pretecestu, cá are trebuintia de recreatiune. Acést'a metoda de a infringe resistentia d-loru din parlamentulu a potutu fi buna cátuva timpu; astadi, se vede, cá singuru cancelariulu nu mai are incredere in ea, de vreme ce acumu voiesce sa impace in altu chipu diferintiele, ce s'au nascutu intre d-s'a si parlamentulu. Se intielege de sine, ca cancelariulu nu vine se caute a restabili pacea la tribun'a publica, cumu póte ar' pretinde usulu parlamentariu; in locu de a-o face acést'a, prefera a chiama la sine la cina pe toti dd. deputati. Facia de d-lu casei, care primesce pe óspetii sei, cá unu omu pe jumetate patientu séu chiaru in halatu, trebuie chiaru imputarile cele mai amari se se prefaca p'na la unu gradu óre-care in acorduri mulcomitórié. In modulu acest'a pote, ca se voru delaturá diferintiele cele mai superatiósé. O situatiune parlamentara chiara se va poté nasce inse numai atunci, póte, candu cancelariulu va renunciá la joculu de balistica parlamentara cu partidele din parlamentulu, pentru care p'na acumu a aretatu o predilectiune deosebita. Evenimentele din urma au aretatu in modu invederatu, cá nici chiaru unu Bismarck nu póte impinge acestu jocu p'na la abusu, fara cá se nu-'si ié resplat'a meritata!

Testamentulu lui Kossuth.

A aparutu in fine multu asteptat'a „bibliu unguresca“, „evangeliulu natiunii“ — Aceste sunt expresiunile, cu cari saluta press'a maghiara „pur sang“ in estasulu seu „memoriile lui Ludovicu Kossuth“. In opulu ce'lu publica ex-dictatorulu maghiaru sub titulu: „Scirile mele din emigratiune“, istorisesce „betranulu revolucionariu“ compatriotiloru sei maghiari fapte si vicisitudine agitatei sale vietie din essiliu; cuvinte pline de focu le desfasiura inaintea ochiloru loru odisse'a s'a cea plina de peripetii; le istorisesce, cumu peregrinase din Turinu la Parisu, din Parisu la Londonu, din Lon-

donu la New-York urmarindu, cu o constanta de feru realizarea visului sau de aur: „Nimicirea Austriei si eliberarea Ungariei de sub asupritoriul jucu alu Habsburgilor. Din aceste scrieri se pote vedea, cumu negotieza Kossuth cu Napoleon III asupra mediuloceloru de a-si realiza scopurile, atatu directu catu si prin intermediu principelui Napoleon, caruia i promite cu o emfatica liberalitate unguresca coróna santului Stefanu. Pe fiacare pagina a acestei scrieri se vede marea ura, ce a nutritu totdeun'a si nutresce inca si astadi contra casei habsburgice si contra nemtiloru austriaci pusniculu dela del Barracone. Volumulu publicatu tracteaza despre activitatea emigratorilor maghiari in decursulu aniloru, ce au urmatu dupa catastrofa din 1848/9 pèna la 1859 si opintirile lor, cá cu ocaziunea resbelului din acestu anu intre Itali'a, Franca si Austria se de cestei din urma lovitur'a de gratia si pe ruinele imperiului habsburgu se intemeieze o Ungaria independenta, mare si tare! Candu comparamu neinsemnatele rezultate, la cari au ajunsu cu agitatie destultata, trebuie se recunoscemu puçin'a consideratiune ce intempnara in Europa emigratii maghiari in aceea epoca agitata. Acestia sub conducerea lui Kossuth si conlucrarea contelui Ladislau Teleki, a generalului Klapka, a lui D. Irányi si a lui Sarvady, care era agentulu calatoriu si mediulocitoriu lui Kossuth pre lènga Napoleon III si contele Cavour amblau se obtiena dela Franca si Itali'a bani, arme si unu corpu de armata la inceputu de 50,000 de ómeni, mai tardiu de 10,000 si cu deosebire recunoscerea independentii Ungariei. Contele Cavour nu voiea de locu se le de trupe, ci numai 100,000 de puscii; elu le declarà, cá Itali'a nu pote se tramita armate in Ungaria, totdeodata le dadu consiliulu se se intielega in acesta privintia cu Romania, luandu-o pre acest'a, ca punctu de plecare alu miscarei lor. Napoleon III inca a voitu se-i ajute cu parale si cu arme, inse fara se i-a vreunu angagementu pe façia in ointreprindere, care tiente la sfarimarea Austriei, unu ce care nu intrà de locu in planurile imperatului. Acest'a le dadu consiliulu se se puna in intielegere si cu serbi. Caus'a, care facea pe Napoleon se nu ie nici unu angagementu façia de emigratii maghiari era atitudine ministerului tory, ce domina pe atunci in Angli'a, si care nici, candu n'ar' fi admisu o nimicire totale a Austriei.

Dupa ce Kossuth vediu, cá demersurile sale pre langa imperatulu Napoleon si pe lènga contele Cavour nu reusira asia, dupa cumu ar' fi voitu, tramise in anulu 1859 in Ungaria unu manifestu, in care consilia pe compatriotii sei se nu incepa revolutiunea, pèna candu nu le va da semnalulu pentru acest'a! Acestu manifestu lu aduse in Ungaria si Transilvania unu anglesu, care avea se indeplinesca pre lènga protestantii din Ungaria o misiune religioasa. La reintorcere anglesulu raportà lui Kossuth, cá intre multele persóne, cu care convenise, aflate numai doue, care facusera asupra lui o impressiune, cá si candu le ar' fi frica de o revolutiune. . . Aceste doue persóne erau fericitul baronu Eötvös si literatulu maghiaru Toldy. Spatiulu nu ne permite a da aci negotiatiiunile si conversatiunile — espuse pre largu in opulu ce ne ocupa — d-lui Kossuth cu Napoleon III, cu contele Cavour si cu guvernulu anglesu, dela care voiea se obtiena o neutralitate binevoitoare. Fia de ajunsu a spune numai, cá aceste negotiatiiuni nu ajunsera la nici unu rezultatu practic, deórace Napoleon III nu voiea nici de cátu — precumu o spuseramu, se ie angagemente formali façia de d-lu Kossuth.

Emigratii maghiari, vedindu-se insielati in asptarile lor, se intórsera acumu spre popórele din Orientu, cari le poteau dá órecare ajutoriu, adeca la romani si serbi. Acumu incepe alu doilea actu alu activitatii politice a lui Kossuth. Acest'a dedu nascere unei nóue utopie politice: Confederatiunea danubiana sau mai bine disu; Imperiulu maghiaro-romano-serbescu. Pentru acestu scopu emigratii maghiari se punu in contielegere cu guvernele din Serbia si Romania. In Romania vine generalulu Klapka. Acest'a, punendu-se in cointielegere cu guvernulu principelui Cusa, incurendu se incheia o conventiune, ale carei puncte principali sunt: „Principele Cusa permite patriotiloru maghiari de a forma magazine de arme in valea Seretului, in Bacau, Romanu sau in alte localitati mai aprópe de graniti'a Transilvaniei. Principele va cere de la M. S. impera-

tulu francesiloru 30,000, de mii de puscii, dintre cari 10,000 se voru intrebuintia pentru armata romana, era 20,000 voru fi puse la dispositiunea conducatoriloru insurectiunii maghiare din Transilvania si Ungaria. Avendu-se in vedere marea necesitate a momentului, Principele va cere, cá transportulu armelor se se faca in timpulu celu mai scurtu posibilu.

Celelalte puncte ale conventiunii reguléza numai modulu de comunicare intre guvernele din Romania si Serbia si intre agentii emigratoriloru.

Ceea ce se atinge de maghiari, ei se obliga a ajuta pe Romania, se recucerésca Bucovina si a contribui la delaturarea tuturor grautatoriloru si complicatiuniloru, ce s'ar' pote nasce din acestu evenimentu.

Afara de acest'a se mai incheiase o a dou'a conventiune, care reguléza cu deosebire situatiunea politica a nationalitatiloru din Ungaria façia de natiunea maghiara. Principalele puncte ale ei sunt: Pentru reusita insurectiunii maghiare este de o mare importantia, cá nationalitatile: maghiara, romana si serbesca, cari locuiescu in Ungaria, se renuncie la ori-ce spiritulu de partida, la orice cugetu de separatiune, cu unu cuventulu tóte inimicitii, cari au produsu in 1848—49 atatea nenorociri. Ele trebuie se ie in vedere, cá Austria va intrebuintia de nou acelesi mediuloce insielatóre, de cari s'a servitu in perioda amintita pentru a atitia pe aceste nationalitati un'a contra celelalte, reusindu in modulu acest'a a-le reduce pe tóte sub acelasu jucu.

Natiunea maghiara este convinsa dinainte, cá simpatiile patriotiloru romani ei sunt castigate. In Parisu inca se astépta dela guvernulu principatoriloru, cá — avendu in vedere propriile sale interese — aceste si voru intrebuintia influentia, ce o au asupra conationaliloru loru din Ungaria si Transilvania, pentru a face se reusiesca reconciliatiunea.

Patriotii maghiari voru proclama indata la inceputulu luptei urmatóriele priincipii, pe cari le voru priimi si in constitutiunea ce si voru da. 1) Uitarea tuturor discordiiloru din trecutu si deplin'a reconciliatiune a unguiloru, romaniloru si serbiloru. 2) Drepturi egali si aceeasi libertate pentru toti locuitorii Ungariei fara deosebire de nému si de religiune. 3) Autonomi'a comunei si a comitatului. In tienuturi unde locuiescu mai multe nationalitati limb'a administrativa se va determina dupa buna invoiala. 4) Independenti'a completa pentru diferitele religiuni si nationalitati in conducerea afaceriloru loru de cultu si de invetiamentu. 5) Trupele romanesce si serbesce voru ave organizatiunea loru speciale si voru ficomandate in limb'a loru nationale. Oricine este indreptatitu a ocupa functiuni in intrég'a armata. 6) Dupa finirea resbelului o adunare convocata ad hoc va decide in privintia situatiunii administrative a Transilvaniei façia de Ungaria. Decisiunile acestei adunari voru fi respectate oricare ar' fi ele. 7) Principiulu fraternitatii este singurul conducatoriu alu nostru. Numai acest'a ne pote duce la tienti'a, la care tindemu; si acesta tiente este: Confederatiunea celoru 3 state dela Dunare: a Ungariei, Serbiei si a Romaniei.“

O conventiune analoga se incheiase si intre guvernulu serbescu si intre reprezentantulu lui Kossuth d. Ludwig. Esecutarea practica a acestoru conventiunii a fostu impededata numai prin incheierea cea fara de veste a pacii dela Villa franca: Cele 30,000 de puscii sosisera deja in Romania. Nemai putendu fi intrebuintate pentru o insurectiune maghiara, Kossuth a incheiatu in privintia loru cu plenipotentiatulu principelui Cusa unu contractu, dupa care o parte din aceste arme avea se fia tienti'a in magazine la dispositiunea emigratoriloru, ér' cealalta s'a datu spre intrebuintiare guvernulu romanescu sub conditiunea, cá acest'a se-le puna la casu de trebuintia emigratoriloru unu egalu numeru de arme la dispositiune. . . . Armele remase fura date la 1863 poloniloru resculati contra Rusiei.

Ar' fi o eróre a crede, cá romanii si chiaru principele Cusa aveau o incredere absoluta in exageratele promisiuni ale emigratoriloru maghiari, cari érași nu erau intru tóte uniti cu conventiunea

incheiata de generalulu Klapka, despre care diceau, cá a fostu cu totulu mistificatu de guvernulu principelui Cusa, care nutreia in ascunsa ideea cu totulu altele decâtu acele, ce le arata in privintia viitoare positiunii politice a Transilvaniei. D. Ion Bratianu intr'o nota a sa cátra cavalerulu Cavour dice: „Sciu, cá ungurii sunt mai esensivi de catu ori candu si eu nu am incredere in ei. Inse chiaru deca aru stá lucrurile cu totu altcumu, noi niciodata nu amu poté ajuunge se a intielegemu cu ei, si adeca din caus'a Transilvaniei pe care noi n'o patemu lasa la Ungaria la nica intemplantare. Romanii de dincolo de Carpati se se unésca cu noi, noi le amu promis, cá i vom ajuta; a-i lasa unguiloru ar' fi o tradare de partea nóstra. Ceea ce privesce dreptulu istoric la care se provóca ungurii, acel'a nu este decâtu unu ce ridiculu.“

De alta parte in o epistola a lui Ludvigh din 25 Sept. 1859 cátra Kossuth cetimu: „Mădo Romania — abstragendu cu totulu dela vechiata Transilvaniei — este pentru noi de mare importantie; la 30,000 de suflete unguresce locuiescu numai in Bucuresci si nu sciu câte mii in Galati si Iasi, si apoi ciangaii — cari nu sunt de locu o bagatela! Intr'aceea te potu assigura, cá generalulu Klapka s'a lasatu sa fia tare mistificatu candu crediu, cá a castigatu pre principele Cusa pentru caus'a nóstra. Tie ti sunt cu deosebire dusimani. Credintia si aliantia sunt numai vana góle; mai reu de cátu acest'a: masce! Nu potu sa delaturezu suspiciunea, cá supt primulu plan erau ascunse intrigi dacoromanesce. Ei te urea asiá de tare, pentru-cá prin aceea, cá ai preluat intr'unu modu atatu de energicu tramitarea de trupe francesce in Ungaria, le ai trasu dunga preste cotéla. Alcumu ei aru fi remasu stapani in Transilvania. Imperatulu Napoleon a sulevatu in faventarea s'a de tronulu si cestiunea romana, pentru cá sa incarce si mai tare regatululu pecatororu Austriei, si dupa ce apoi si preluat a inceputu sa-se ocupe cu interesu de regeneratiune nationalitatii romanesce — in Bucuresci inceputu sa jóce hor'a lui Horea si Cloșica! — si Klapka credea, cá va poté face o Ungaria cu ajutoriu romanescu. Elu nici n'ar' fi observatu cumu l'uducu pre ghiatia, deca cuvintele: „ori armata francesca, ori nu ne nuseam de locu“, nu veneau sa-i impiedece de la acest'a.“

Incetamu aci cu reproducerele. Suntemu siguru cá toti aceia, cari au fostu martori la desfășurarea evenimenteloru politice, la noi de atunci pèna astadi, singuri voru poté trage moral'a acestoru evenimentente, cari prin publicatiunea de facia trecutului domeniulu Istoriei.

La Bandier'a Romana.

Cetimu in Gazetta di Torino, sub titlulu de „La Bandiera romana“ urmatoriele:

Cu fericit'a ocaziune a venirei Regelui in acestu orasiu pentru a inaugura a patr'a espositiune de bele arte, guvernulu romanu a inviatu pe profesorulu Vegezzi Ruscalla, consululu seu generalu onorariu in Torino, de a inaltau bandier'a tricolora romana, cá manifestare de parte, ce ieau la viu'a bucuria a Torinesiloru, Principele domnitoriu si poporulu, care descinde din legionarii romani, pe care Traianu ii conduse se poporeze Dacia desiarta; ei au voitu, cá se falfaie in Torino bandier'a loru pentru stim'a si respectulu specialu ce profeséza aceste cetati, in care s'a nascutu Quintus Glitius Agricola, unulu din cei mai illustri comandanti, care in anulu 100 erei crestine comandá arip'a stanga a armatei romane in primulu resbelu dacicu si in care acestu mare torinesu se distinse astfelu, in cátu fu intiatu de Traianu la cele mai mari onori; si partu cá aci se nascu nemuritoriu comite de Cavour, care in Congressulu dela Parisu din 1854 aperà intr'unu modu atatu de stralucitu drepturile natiunii romane, de a i se acorda o deplina autonomie, care i permise de a-si insusi, in scurtu timpulu civilisatiunea Françiei si a Italiei.

Noi speramu, cá Turinesii voru vedea cu satisfactiune falfindu stindardulu romanu lènga bandierele italiene, cá o manifestare de iubirea reciproca a celoru doue popóre si cá unu gagiu despre simlitiile loru comune de a redá marelui nume de Roma vechi'a i maiestate si antic'a-i onóre.

Pentru Romanii inondati din Transilvania si Ungari'a.

Prin d-lu D i a m a n d i I. M a n o l e au incursu dela domnulu Doctor Fialla din Bucuresci 20 franci.

Pena acuma au incursu la Redactiunea „Gazetei Transilvaniei“ in totalu 2301 fl. 78 cr., franci 16,983 60 cent. si 100 mârcei germane.

(Va urmá.)

Testamentulu

unei adeverate matrónne romane.

Estragemu din „Stéu'a Romaniei“ urmatórele :

Venerabil'a C a t i n c ' a S t a r c e a V a l e a n c ' a, a incetatu din viétia la 30 Martiu, la domiciliulu seu de pe mosi'a Valenii, judetiulu Romanu.

Avemu supt ochii nostri testamentulu seu misticu cu dat'a din 6 Martiu, instruitu dupa lege la 9 Martiu.

Onóre si admirare pentru memori'a acestei femei romane, care a sciutu se facea unu usu atátu de umanitariu din frumós'a s'a avere !

Instituindu legatariu universalu pe iubituulu séu nepotu d. V i c t o r E m a n o i l S t a r c e a, romanu din Bucovin'a, proprietariu, deputatu in parlamentulu din Vien'a, venerabil'a patriota a facutu mai multe legáturi ce merita tóta admiratiunea nóstra.

Asia, spre a nu cita de câtu pe cele mai importante, ea a pusu indatorire legatarului universalu :

1. Se face o scóla pe mosia Valenii, in care se se invetie pe langa clasele primarie, notiuni de agronomia si cantari bisericesci. Scól'a va purta numele: E c a t e r i n ' a S t a r c e a, n a s c u t a E n i V a l e a n c a.

2. A lasatu unu legatu de 5000 de galbeni ospitalului Santului Spiridon din Iasi, pentru cá din venitul acestei sume se se intretiena mai multe spitaluri de bolnavi, cu inscriptiunea: E c a t e r i n ' a S t a r c e a, n a s c u t a E n i V a l e a n c a.

3. 1000 galbeni a lasatu societatii „Reuniunea femeiloru romane“, cá a lasatu la fondulu scólei profesionale de fete din Iasi. —

4. Padurea de pe mosi'a Stroestii si Laiu, din judetiulu Sucévi'a, a lasat'o scóleloru primare de ambele sexe din Tergulu-Frumosu. Se dice, ca aceste paduri valoréza peste cinci mii galbeni.

Legatulu inse, care trebuie se imple de bucuria sufletulu oricarui romanu, vedindu cumu o femeia se judece in sentimentele sale de mandria nationale valórea satenului romanu, este legatulu urmatoriu, pe care ne facemu o datoria de a 'lu transcrie intocmai dupa cum sta scrisu in testamentu :

„Lasu unu legatu de 5000 de galbeni (cinci mii galbeni) pentru soldatii invalidi din resboiulu pentru independéncia tiei, si alte resbóe, ce scump'a mea patria R o m a n i ' a l e va mai avé. Acestu fondu va purta érași titlu: E c a t e r i n ' a S t a r c e a, n a s c u t a E n i V a l e a n c a, si numai venitul acestui fondu se va intrebuintia in ajutorulu invalidiloru si a familiiloru loru, fara cá o familia se primésca unu ajutoru mai mare de câtu siese sute de franci pe anu, si fara cá acestu ajutoriu se póta fi vre-o data acordatu gradelor militare superióre gradulu de oficeru escultivu. Invalidii de pe mosiile Valenii si Morenii voru fi in totu-d'anna preferiti altoru invalidi de prim alte localitati.

„Acestu legatu se va plati numai dupa ce Ordonan'tia Domnésca va aproba legatulu de facia si va determiná si autoritatea, la care se se depuna de către legatariulu universalu sum'a acést'a de 5000 galbeni.

De seculu póte nu s'au vediatu exprimat unu asemine legatu. Venerabil'a Catinca Starcea in sentimentele séle de radicare nationala si de gloria strabuna, este, póte, in secululu nostru, prim'a femeia romana, care dandu-si suflarea, s'a ganditu prin testamentulu seu la alinarea dureriloru acestoru sateni, cari cu arm'a in mánã au aperatu si voru mai apera in viitoriu mosi'a nóstra stramo-

Onóre si admirare, tie, umbra scump'a a C a t i n c a i S t i r c e a V a l e a n c a !

Deia Academi'a romana.

(Urmare.)

Pentru cei ce sunt inse deprinsi cu antagonismulu dintre etimologismu si fontismu si ne ar' cere uumai de câtu o caracterizare a proiectului nostru ortograficu dupa acea despartire órecumu scolastica, potemu dicé in scurte cuvinte: pe candu ortografi'a de péna acuma a A c a d e m i e i r o m a n e érá intemeiata pe unu etimologismu temperatu prin concessiuni fonetice, ortografi'a propusa in proiectulu de facia este intemeiata pe unu fonetismu temperatu prin necesitati etimologice.

Punctulu nostru de plecare este dér' acest'a: fiacare cuvintu se scrie cumu se pronuntia séu, precumu a dis'o din vechime Quintilianu (Inst. orat. I. 7. 38) Ego sic scribendum quidque indico, quomodo sonat. Hic enim usus est litterarum, ut custodiant voces.

Acestu principiu va dá limbei romane o scriere simpla usióra, conforma atátu cu ideile limbistice moderne câtu si cu cerintele pedagogice in scóla. Aplicandu inse astadi acelulu principiu foneticu la alfabetulu latinu, cu care suntem datoru a scrie limb'a nóstra, fiindu-cá este propriulu nostru alfabetu stramosiescu, constatamu, cá pe de o parte alfabetulu latinu are unele litere, caror'a nu le mai corespunde in limb'a romana nici unu sunetu deosebitu si care ne suntu prin urmare de prisosu, si cá pe de alta parte limb'a romana are cateva sunete nóue, care trebuiescu insemnate in scrisu, dér' pentru care alfabetulu latinu nu are litere deosebite.

Acestu faptu din urma ne impune introducerea unor semne noue si in limitele strimte ale acestei noue introduceri trebe sa tienemu séma de considerari etimologice marginite la insusi limb'a romana. De altmíntrelea remane principiuulu: A c e l e s u n e t e r o m a n e, p e n t r u c a r i a v e m u l i t e r ' a l a t i n a c o r e s p u n d i e t ó r e, s e s c r i u t o t u d e a u n ' a c u a c e s t ' a l i t e r a.

Éta cele doue regule generale, de care á fostu condusa comisiunea d-vóstra in stabilirea ortografiei.

I. Litere si deprinderi ortografice latine, care nu se mai potrivescu cu limb'a romana si trebuiescu dér' eliminate din scrierea nóstra.

1. Literele latine y, ph, th, qu, si k, ne mai avendu in limb'a nóstra de astadi sonorile loru corespundietóre (vedi Critice, de T. Maiorescu, pag. 87 si urm.), nu se voru intrebuintia in scrierea romana. Fsecpfiune: pentru unele nume proprii, Quintilianu, Ypsilantu ect.

Duplicarea consonantelor se admite numai acolo, unde provine din alipirea a dóue cuvinte romane, din care unulu se termina si altulu incepe cu aceeasi consonanta, séu cu o consonanta de același organu, inse numai in launtrulu limbei romane, unde se si aude. Vomu scrie dér': innotare, innascutu, innoire etc. Vomu scrie inse aprobare (cu unu singuru p), afirmare, colaborare, duplicare, comoditate etc.

Se lasa latitudine a se scrie inmultire séu inmultire, inmortare séu inmortare. Vomu scrie inse totudeun'a impreuna, impilare, impacare, etc.

3. Se admite duplicarea lui s si in pucinele cuvinte in care póte servi pentru evitarea confusiunii intre doue intielisuri diferite: massa (la masse) si masa (la table) rassa (la race) si rasa (la rasée), cassa (la caisse) si casa (la maison).

4. Deosebirea nuan'tiei de pronuntiare a lui s cá z in mijloculu si la terminara cuvintelor nu se insemnédia, aflandu-se numai in câteva cuvinte noue primite si prin urmare nici s nu se duplica in mijloculu cuvintelor acolo, unde remane s dupa natur'a lui. Vomu scrie dér' rosa, francesca, sintesa, nasalu, frumosulu, etc.

5. Consonant'a dubla x, pastrata in alfabetulu latinu din vechiulu alfabetu campanu, o potemu primí si noi cá o inlesnire grafica pentru impreunarea lui c si s in neologisme si in nume proprii: xilografie, lexiconu, Xenocratu, Alexandru.

Se lasa inse latitudine a se scrie expeditiune si expeditiune, exemplu si exemplu, dupa cum vrea se pronuntie scriitoriulu.

II. Sunete si cerintie ortografice ale limbei romane, pentru care nu se afla litere in alfabetulu latinu.

1. Sonulu \mathfrak{z} se va scrie totudéun'a j.

2. Sonurile \mathfrak{c} si \mathfrak{t} se voru scrie cu c si g inainte de e si i si cu ci si gi inaintea celorlalte vocale. Cándu inse literele c si g au se sune k si r inaintea vocaleloru e si i, se voru scrie cu ch si gh.

Vomu scrie dér': cine, ginere, ceapa, geana, ciaslovu, ciocarlie, ciuta, gíamu, Giurgiu, cheie, unchiu, ghemu, ghinda etc.

3. Sonurile \mathfrak{u} si \mathfrak{u} se voru scrie totudéun'a cu \mathfrak{u} si \mathfrak{t} adeca s si t insemnate cu sedil'a francesca.

Pentru sonulu z se admitu done scrieri. Acolo, unde flectiunea romana ilu arata cá provenindu dintr'unu d, se va scrie cu \mathfrak{d} ; asemenea acolo unde se arata d fia si din cuvintele primité in limb'a romana cá neologisme; in celelalte casuri se va scrie cu z.

De exemplu: cređi (credu), verđi (verde), đeu (divinu), đioa (diurna), inse zimbescu, zalogu, lucrezu, boțezatu.

NB. Subscrisulu s'a unitu aici cu parerea maioritatii comisiunii, numai pentru a nu face desbinare asupra unui punctu de o inportantia mai mica, de si crede cá este o abatere dela regul'a generala primita pentru scriere.

4. \mathfrak{u} se scrie cu sc unde vre-o forma flectionara romana arata unu sc, din care a provenitu: cunosci (cunoscu), pesce (pescuitu), romanesci (romanesco); asemenea si in cuvintulu a sci cu derivatele lui, sciintia, consciintia etc. Se scrie inse Stefanu, stergariu, asteptu.

Subscrisulu se unesce si cu acést'a mica inconsecintia, numai pentru a nu face desbinare.

5. \mathfrak{z} si \mathfrak{x} se voru insemná cu semnu \mathfrak{z} pusu deasupra vocalei, din care in launtrulu formelor flectionare ale limbei romane si chiaru ale neologismeloru introduse, se vede, cá au provenitu. Numai in persón'a a 3-a singularu a perfectului simplu de conjugarea I se va insemná \mathfrak{z} (cu oircumflex). Acolo unde nu se constata provenienti'a lui \mathfrak{z} si \mathfrak{x} in launtrulu limbei romane, se voru insemná cu \mathfrak{z} , a-fara de \mathfrak{z} la inceputulu cuvintelor cu in, care se va insemná cu i.

Vomu scrie dér': páscutu, pástoriu (pasce), věđu, vedíendu (vedere), láudándu, culegéndu, mánã (manualu), láudă, umblă, pánă, cându, fántánă, in, indata, inceputu etc.

D. Alecsandri si Quintescu au remasu de parere a se introduce unu semnu deosebitu pentru \mathfrak{z} , si anume i cu circumflexu.

Ceea ce a condusu pe maioritate a fostu, pe langa sfiál'a de a introduce prea multe semne noue, mai alesu convingerea, ca \mathfrak{z} este numai o nuan'tia de pronuntiare a lui \mathfrak{z} , cá in unele dialecte romane nici nu se aude, si cá din manuscrisurile vechi (pána pe la. 1750) se vede o completa amestecare intre \mathfrak{z} si \mathfrak{x} , care (afara de \mathfrak{z} incepatoriu) se deosebeau numai caligraficesce, asia in cátu \mathfrak{z} finalu se insemná mai totudéuna cu semnu lui \mathfrak{x} si \mathfrak{x} mijlociu mai totudéuna cu semnu lui \mathfrak{z} .

La obiectiunea, cá \mathfrak{z} este o particularitate esentiala a pronuntiaru romane, se póte respunde, cá scrierea nu este chiamata a exprímá tóte nuan'tiele pronuntiaru, ci numai sonorile radicale si de valóre flectionara. Si nasalulu este o particularitate a limbei francesce, si \mathfrak{z} in locu de e in Mutter, Vater etc. este o particularitate a limbei germane: toti le pronuntia, dér' nimeni nu le scrie.

Si aici se cuvine a citá si a traduce urmatórele cuvinte din celebrulu tractatu de Orthographia romana sive latino-valachica compusu de Petru Maioru si publicatu in fruntea Lexiconului dela Bud'a din 1825 :

„Mai este de observatu cá romanii din Daci'a lui Aurelianu nu intrebuintédia nici odata sonulu \mathfrak{x} ci numai \mathfrak{z} , ei nu dicu młni cá romanii din Daci'a vechia, ci mani; si usioru s'ar' poté desvetiá si romanii din Daci'a vechia de acestu sonu (?). Atátu celu pucinu este siguru, cá multi de si ilu pronuntia, nu'lu scriu nici odata, ci intrebuintédia totudéuna liter'a \mathfrak{z} si pentru \mathfrak{x} . In manuscrisurile vechi nu se vede nicairi \mathfrak{x} ci numai \mathfrak{z} . Imi aducu chiaru aminte, cá amu auditu in copilar'i'a mea vorbindu ómenii bețrani, din a caroru gura nu se audiá nici odata 1.“

6. \mathfrak{z} scurtu finalu se va eliminá in tóte casurile, unde nu se aude. Vomu scrie dér': Om bun, vedeam, lucrám, etc. Acést'a este parerea maioritatii comisiunii.

DD. Baritiu si Quintescu staruescu inse a mentiené pe u scurtu, pentru ratiuni gramaticale. Dupa d-loru, fara u scurt se pierde regul'a pentru deosebirea genului masculinu de femininu, se pierde regul'a unor forme de declinare, regul'a articolului si deosebirea intre singularu si pluralu la conjugare.

Maioritatea nu s'a potutu abate prin aceste obiectiuni dela regul'a general'a primita pentru scriere, adeca de a se scrie cum se vorbesce. Déca pronuntiare romana a stersu pe u finalu in cele mai multe casuri, nu póte scrierea se introducea o vocala gramaticala, pe care a lepadat'o odata vorbirea; cá-ci nu póte esistá o gramatica a scrierii in contra gramaticei vorbirii.

Adaugamu aici, cá asupra acestui punctu incepu si unii Ciparieni de preste Carpati a fi transigenti si sunt dispusi a face concessiune, precum resulta din inportant'a controversa ortografica, publicata in „Telegrafulu Romanu“ din Sibiu, (Nr. 134 din 15 Novembre 1879.)

7. i scurtu se va insemná cu i simplu fara semnu scurtarii. Regul'a pentru cetire este: i finalu simplu se pronuntia totudéuna scurtu, afara numai unde este cu nepotintia. In casurile, unde este lungu (in unele forme de conjugare) se arata lungimea prin accentulu gravu.

Vomu scrie dér': oameni, copii, arbitri, a auđi, elu auđi, tu audi.

(Va urmá.)

Neologu.

A s'era ni s'a comunicatu urmatóri'a telegrama :

Timisió'r'a, 5 Maiu n. Astadi la 9 óre, dupa lungi suferintie, adormi in domnulu marele nostru barbatu nationalu,

Andrei Mocsonyi de Foen,

unulu dintre eluptatorii metropoliei si autonomiei nóstre. Inmormentarea poimane in Foen.

(Telegr. roman.)

Concursu

Pentru 8 teneri, cari dorescu a fi aplecati la maiestria din partea reuniunii sodaliloru romani din Clusiu, pre bazea §-lui 6 din regulamentul reuniunii, subscris'a comisiune prin acést'a escrie concursu.

Dela concurenti, cari potu fi ori din care parte a Transilvaniei, se poftesece :

1. Carte de botezu, cá au etatea de 14 ani, si cá suntu de origine romani.

2. Atestatu cá au cunoscintele, ce se predau in scólele primarie, si prelanga limb'a materna posedu elementele unei limbe straine (germana s'au maghiara.)

3. Se produca oblegatiune dela parenti s'au tutori, cá-i voru lasá in totu tempulu statoritu la maiestrulu, unde i-a asiediatu comisiunea, si, cá in casu de lipsa, ii-voru provedé cu imbracamente, er' la casu, candu i-voru luá dela maiestru, voru reintórce reuniunii tóte spesele.

4. Elevii se voru asiediá la maiestria, la dorintia lor, ori si in care cetate a Transilvaniei mai cu preferintia inse in Clusiu, pentru a poté fi supravighiatu din partea comisiunii conformu regulamentulu.

5. Concurentii au de a produce atestatu legale despre paupertatea parintiloru lor.

6. Aceli concurenti, cari din caus'a departarei nu se potu presentá inaintea comisiunii subscribe, au de a produce atestatu medicale despre desvoltarea corporale si intregitatea organeloru.

Intre mai multi concurenti, se voru preferi conformu §-lui 20 din regulamentu :

a) Pruncii dela sate, despre cari se póte presupune, cá in urm'a necsului lor familiaru eventualmente se voru asiediá cá maiestri in comun'a lor natale s'au in alta comuna rurale.

b) Intre conditiuni egali, voru fi preferiti orfanii de ambii parenti, apoi de tata.

c) Intre diversele maiestrie, la cari dorescu a fi aplicati, se voru preferi aceli'a, cari dorescu a fi aplicati la : rotaria, fauraria, butnaria, mesaria, carpentaria s'au lemnaria, cojocaria, cismaria grosa, peleraria, cureraria si funeria.

Suplicele instruite conformu acestui concursu, suntu de a se substerne la presiedintele acestei comisiuni in Clusiu p'na in 1 Iuniu st. n. a. c., candu celi ce se voru presentá in persóna, se voru si esamina prin comisiune conformu regulamentulu, si dupa aceea se voru asiediá pre la maiestri, pre cari i-platesce comisiunea amesuratu contractulu, ce se va incheia cu respectivii maiestri.

Comisiunea reuniunii sodaliloru romani din Clusiu incredentiata cu asiedierea invetiaceiloru romani pre la maiestrie.

Clusiu in 1 Maiu 1880.

Basilii S. Podoba, Dr. Aureliu Isacu,
capelanu gr. cat. si presiedintele secret.
comisiunii. 2-3

Diverse.

[Dela Academia romana.] Marele premiu Heliade de 5000 de lei a fostu acordatu dlui Hasdeu pentru oper'a s'a: *Cuvinte din betrani*, opera de filologia si limbistica de o insemnata valóre. In 13 Aprile, Academia romana a t'nutu siedinti'a solemna. S'au proclamatu premiile date in acésta sesiune. Siedinti'a se deschise la óra 1 dupa amédi. In siedinti'a publica a Academiei, t'nutu in 12 Aprile, d. Maiorescu. cá raportariu comisiunii numite pentru ficsarea ortografiei romane a cetitu proiectulu respectiv. Apoi radicandu-se siedinti'a publica, au trecut in sectiuni. Discussiunile, ce au a se face in si-

nulu academiei, ajutate fiindu si de discussiunile asupra aceluiași proiectu facute afara din academia, vor' fi unu mediulocu de a ajunge mai curéndu si mai siguru la o solutiune, care se puna odata capetu capritiului dominantu astadi in ortografia.

Rom. ne spune cá: Academia romana a acordatu premiulu Nasturelu-Herescu d' lui Sion pentru dramaticele sale, care cuprindu : „candidatu si deputatu si la Plevn'a.“

[Ebenulu.] Lucrarea in ebenu e o profesiune artistica francesa, care prin superioritatea ei 'si-a castigatu rangulu primu in Europ'a; concurentii acestei arte in Françia sunt germani, anglesi si italianii; in Itali'a lucrarea in ebenu a in-floritu odinóra, acumu e inse in decadentia. Din Germani'a lucratorii inteligenti cu sutele trecu, cá se se desvolteze in Parisu; in Angli'a se lucréza bine, dér' fara picu de elegancia. Suburbiulu santului Antoniu din Parisu e renumitu pentru multimea lucratoriloru in ebenu. Acestu lemnulu celu mai tare din tóte s'a bucuratu in tóte timpurile de o mare favóre. Tari'a, luciulu si colóreu lui négra ilu facu cautatu. Elu a jocat u roulu primu in stilulu „Renaisance“ (Renescei.) In-grigirea executarei si talentulu artistiloru lucratori au datu mobileloru epoei acesteia o valóre fara sémenu. Arborulu, care produce ebenulu, ilu numescu francesii *plaque minier*, (noi, arborulu abanosu) si cresce in padurile meridionale ale Asiei si in insul'a Madagascaru. Se nu credemu, cá totu lemnulu arborelui de abanosu e bunu de lucratu; nu, numai anim'a arborelui iea numeie de lemnulu de ebenu si se lucréza in tóte modurile. O frumósa varietate de abanosu o gasimu in Cochinchin'a produsa de copacii numiti *ebenoxili*. Asemenea se gasescu atari arbori in insulele Filipine; s'au facutu incercari de transplantare pe insul'a Mauriciu; incercarile au reesitu. Astfelulu ebenulu celu mai cautatu e abanosulu numitu de mauriciu, negru inchisu, stralucitoriu, compactu greu. Mai avemu asia numitul' abanosu de Portugali'a transportatu din Brasili'a. Cá cu tóte productele utile se facu dese contrafaceri. E destulu de bine imitatu de lemnulu de piperiu vapsitu negru cu o colóre chemica. (D. N.)

[Mortiviolente in Indii.] In tóta intinderea imperiului Indiiloru, in 1877, a fostu omorite de ómeni 150,146 de bestii selbatice, pe candu aceste animale au ocasionatu mórtea la 19,685 de persóne.

Jurnalulu americanu *The Proceedings* ne aduce cifrele mortiloru violente pe anulu 1879.

In singur'a provincia nord-ostica a Indiei, in Ayud, in decursulu anului 1879 'si-au perdutu viéti'a prin agresiunea bestiiloru selbatice si prin serpi 443 de persóne. — Otravirile prin serpi figuréza cu 75 la suta in acestu tristu martirologiu.

[Unu duellu], terribilu si fara precedentu s'a intemplatu, se pare, la Valpareso: Unu musicantu fusese tare superatu de unu professoru de musica, pentru ceea ce 'lu provocá pe acest'a se se bata la . . . pianu. Lupt'a a duratu 48 de óre, fara cá luptatorii se manance, se bè séu se 'si permita vreunu momentu de repausu. In decursulu acestui intregu intervalu cei doi artisti trebuira se cante fara armistitiu si fara iertare. Un'a din conditiunile duelului erá se nu se cante nici o bucata de dantiu. Unulu din duellantu a cantatu de 150 de ori „Miserere din Trovatore“ si, candu voiea se 'lu reincépa pentru a 151 óra, cadiu deodata pe pianu. . . Murise. Ce se atinge de adversariulu seu, elu a fostu transportatu in o stare de desperatu la unu spitalu; viéti'a 'i este in periculu. Cei patru martori ai acestui faptu, pe cátu de extraordinariu pre atatu si de estravagantu, dau semne de alienatiune mintale. Pianele suntu 'intr'o stare de compatimitu din caus'a essercitiiloru estrordinari, ce au trebuitu se le supórte.

[Noua metoda de vindecare.] Se dice, cá in San Francisco se intalnira la palatulu unui bolnavu doi medici. D-nii doctori incepura a-se disputa. Ne puténdu-se convinge cu puterea cuventulu 'si luara refugiulu la argumentulu pumnului. Se batura dupa tóte formele americane. Bolnavulu, se vede, ca acésta privelescu i facu mare hazu, pentru ca rise atátu de multu incatu 'lu apucara nesce sudori grozave, in urm'a caror'a s'a insanatosiatu pe deplinu. . . Avisu d-loru bolnavi!

Depositu de Piane (Clavire)

pentru vendiare si de inchiriatu

alu lui

L. Frank & Comp.

Strad'a teatrului Nr. 315, I. etagiu

'si recomanda pianurile de Concertu-Salon si de cele scurte, asemenea si pianine din primele fabricae ale Austro-Ungariei si Germaniei.

Se vendu cu bani gata, séu in rate lunari.

Garantia se da pe mai multi ani.

Instrumente intrebuintiate se primescu in schimb.

2-6

Publicatiune !

Dóue Case, aflatórie in strad'a mare in suburbiulu Scheiu, si adeca :

1. Cas'a de sub Nr. 1391 constatatoria din 4 odai, 1 bucataria, pionitia, siopronu, grasdu pentru 4 cai, si gradinitia de pomi;

2. Cas'a de sub Nr. 1392, ce constá din 5 odai, primiti'a, 1 bucataria, sopronu grasdu pentru 4 cai si gradinitia de pomi.

Se voru inchiria prin licitatiune pe unulu séu pe mai multi ani dela S. Mihaiu 1880 incolo.

Licitatiunea se va t'neé Dumineca in 4/16 Maiu 1880, la 10 óre inainte de amiadiu, in Cas'a de siedintie, curtea Bisericei Sf. Nicolae, suburbiulu Scheiu.

Informatiune mai deaprópe dá Domnulu Ioane A. Navrea suburbiulu Scheiu, in prundu.

Brasiovu 6/18 Aprile 1880.

Epitropi'a parochiale a Bisericei rom. ort. res. dela Sf. Nicolae. 3-3

Preturile platiei

din 7 Maiu st. n. 1880.

	Hectolitru.	fl. cr.	Hectolitru.	fl. cr.
Granu	fruntea . . .	9.40	Mazerea . . .	7.30
	midulocu . . .	9.20	Lintea . . .	8.30
	de diosu . . .	8.20	Fasolea . . .	6.45
Mestecatu . . .	6.30	Cartofi . . .	1.70	
Secara	frumósa . . .	6.—	Sementia de inu . . .	10.60
	de midulocu . . .	5.70	„ de cânepa . . .	6.40
Ordiulu	frumosu . . .	4.50	1 Chilo. fl. cr.	
	de midulocu . . .	4.40	Carne de vita . . .	—44
Ovesulu	frumosu . . .	3.40	„ de rimatoriu . . .	—48
	de midulocu . . .	3.20	„ de berbece . . .	—24
Porumbulu . . .	5.45	100 Chile. fl. cr.		
Meiu . . .	6.50	Seu de vita prospetu . . .	35.—	
Hrisca . . .	—.—	„ „ topitu . . .	28.—	

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 7 Maiu st. n. 1880.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	72.80	Oblig. rurali ungare . . .	94.25
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu). . .	73.45	„ „ Banat-Timis. . .	94.75
Losurile din 1860 . . .	130.—	„ „ transilvane. . .	93.—
Actiunile bancoi nation. . .	838.—	„ „ croato-slav. . .	94.—
„ instit. de creditu . . .	266.25	Argintulu in marfuri . . .	—
Londr'a, 3 luni. . .	119.15	Galbini imperatesci . . .	5.61
		Napoleon'd'ori . . .	9.46
		Marci 100 imp. germ. . .	58.66

Indreptariu : In Nr. 33 al Gazetei : Pe column'a I colónn'a I-a seria a 3-a dupa euventulu incheiatu vine virgula.

Pe column'a a II-a colónn'a a 2-a seria a 17-a se setetasca : asupr'a intereseloru tuturoru puteriloru interesate in Orientu si in deosebi asupr'a acelor'a ale Austro-Ungariei.

Pe column'a a II-a colónn'a a 3-a seria a 21-a de josu in susu se setetasca voru veni in locu de n'oru veni.

Editoru : Iacobi Muresianu.

Redactoru responsabilu : Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a : Ioanu Gótt si fiu Henriu.